

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРПТЕ

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

ДЕЦУ УЧИ КО ШТА СТИГНЕ

*За наставу физике квалификовано чак 39 звања,
информатике 55*

У протекле 2-3 године више пута смо упозоравали на чињеницу да су бројни млади људи стекли дипломе које ничему не служе, некада и сами суделујући у томе, уписујући неакредитоване факултете, односно неакредитоване студентске смерове, али понекад и што су их факултети, нажалост међу њима неки и државни, (не)свесно обмањивали приликом уписа и током студија да ће са својим дипломама имати улазницу да обезбеде радно место у просвети. Ову причу, бар засад и у највећем делу пресекао је министар просвете који је донео Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ 11/2012) и који је већ ступио на снагу у суботу, 17.11.2012.г.. Овим Правилником јасно је ко може, а ко не може засновати радни однос у школи. Правилник је отклонио бројне дилеме (нисмо сигурни да ли и све, јер живот увек доноси нека изненађења).

Ипак, сад је потпуно јасно да у нижим разредима енглески језик могу предавати и психолози и педагози, чак и библиотекари,... Додуше, библиотекари више не могу бити, досад често пута апострофирани, професори физичког, којима је библиотека уствари била улаз да се, обилажењем закона, запосле посредно преко библиотеке на место професора физичког, а заобиђе Листа запослених за преузимање, на којој се углавном налазе професори физичког и/или учитељи који „као озебао сунце“ чекају да неко оде у пензију, па да их та школа преузме са Листе.

Да се запосле као наставници информатике у основним школама могу стручњаци са неком од чак 55 различитих диплома (међу њима су и мастер економије, дипломирани инжињер пословне информатике и професор информатике у образовању (као да се професори иначе не школују за образовање)). Часове физичког у основним школама могу да држе професори физичке културе, али и физичког васпитања. За рад у настави стручни су, по поменутом Правилнику и дипломирани педагози физичке културе, професори физичког васпитања са додатним вештинама – дипломирани тренер, дипломирани организатор спортске рекреације, дипломирани кинезитерапеут...

За наставнике који предају српски као нематерњи језик припадницима националних мањина наставу могу изводити власници 24 различите дипломе. Часове музичког може да држи и дипломирани музичар за медијску област (ма шта год то значило), док је за физику квалификовано чак 39 врста физичара и „физичара“. Иако је један број радних места попуњен физичарима, јасно је да се они не могу подвести под законску одредбу и регуларно засновати радни однос уколико немају дипломе мастера, пошто је Закон савршено јасан и каже да сви који су уписали студије након 2005. године (по Болоњи) морају имати дипломе мастера.

Сличан је случај и са учитељима који имају звање „дипломирани учитељ“, али нису завршили мастер студије, па самим тиме не могу засновати радни однос у школама, чак и онда када би за то било могућности, иако нам није јасно каква би то била могућност да се отварају нова радна места за учитеље, кад су учитељи годинама суфицитарни и најчешћи су „гости“ на листама за преузимање.

Време ће показати да ли је Правилник увео реда у политику запошљавања у школама, али, у сваком случају, остаје видљиво да је нпр. у математици од некада **2** звања, листа звања запослених који су могли изводити наставу из математике проширена чак на **31**, а у физици, као што смо рекли, са **6** на **39**. „Кривци“ за толики број различитих диплома и звања подобних за посао наставника настали су из бројних промена образовног система, али и из хаоса који се повремено јавља и то не само кад су у питању приватне образовне установе, већ и кад се ради о установама чији је оснивач држава.

Београд, **20.11.2012.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

